לאורך כל השירה נפרשת כמו בשטף בלתי־פוסק תמונת חג גדול. תהלוכה, פולחן של התמזגות הכלל ("החוגגים הזורמים בתהלוכה כעיסה לתנורה"; ע' 41, כנ"ל).
באותה ספונטאניות של הקרבת ה"אני", באותה תנועה בלתי־אמצעית של הסרת המחיצות, תתרחש "לידת המשורר", שעתים הוא דומה לנזיר ("מדדה על קביים לאורך חוגו של סרטן הנזיר"—ע' 43), ועתים לילד עזוב ("מי שילד הופך ברוצו לאחור"—ע' 44), או למלך ("והוא מלך... והשחר יעשה לו כתר נוצץ"—ע' 43). לאחר תקופת האֵלם של עצמותו, כוכבו דורך לפתע מתוך ההמון. אולם לפתע גם יכבה וישקע באלמוניותו. לפתע יגלה החוזה: "ואני עיור" (ע' 56), וכי אבדו עקבות ארץ בדידותו:

"אל ארץ רחבת־ידיים היא תכרע לאט
אל ארץ, היא
איה". (ע' 58)

צל בוער

התמונה האידילית כביכול של זוג האוהבים המביטים זה בזה ב"אהבה" רודפת את כותבתם של שירי "צל בוער". התמונה כמו מתעבתת, מפורקת עד כדי הפשטתה ל"הצטלבות של מבטים". מראה הפנים, משמעותו של המבט—שוב אינך מבחין בהם; נותרה רק התחושה הסובייקטיבית של נוכחות ה"זולת", החודרת וחושפת את ה"אני":

הדומם ואתה / כמו שעון ושתיקה. (ע' 11)

זו האהבה—תלויה־ועומדת על־פי התהום שבין השתיקה ובין הפריצה. ומהי אותה "תהום" אם לא המלים—הביטוי הקר, האמצעי, המתיצב כקיר למבטי־עין. בואם מסמל את קץ ה"אהבה", את קץ המבט החם:

המלים יצאו / האמנם. ללא אחור / היכו־
פרצו בשעטת / נצחון / וניפצו ראי הד־
ממה. (ע' 23)

המלים, המתימרות להסביר הכל, הופכות את הזולת, את האהוב, ל"זולת־הגיהנום", למראה של מוות. אור האיר את הדממה, את אפלוליתו של ה"אני"—אלו המלים. והאהוב, כעטלף מורד־אור, מורד בחזקתן של המלים, נמלט לדממה:

...והנה / אלמוני במרומים / הדליק פנס /
בפרצופם / של דברים... / האיר מכ־
אובך / הדומם... אתה מתכווץ כעטלף
כה רב התגוננות... (עמ' 9—8)

והאליגוריה (אור—מלים) נשלמת בפרידה העקשנית:

ותתלה עצמך / פניך / כלפי צל / כעט־
לף / מורד אורות. (ע' 10)

סימולטאניות אירונית מלווה את השיר—והאהבה. השלבים בכתיבת השיר והשלבים בהרס האהבה שלובים זה בזה. כאשר המשוררת מזדעקת לאמור:

...ובבוקר עפה הציפור עלי־מרום / אתה
השכמת קום / מכולם... (ע' 17)

הרי זו הפרידה. ומיד לאחריה—אחדות ה"גורל" עם השיר:

...ואני גמרתי / את השיר (שם).

ב. צ.

* גיתית גלבוע: צל בוער (שירים); הוצאת "טרקלין", 1974; 29 עמ'.

הפסנתר הכחול*

נוסח הכתיבה הבקרתית של גיטה אבינור, מורה לספרות בבתי־ספר תיכוניים, הוא דידאקטי מובהק. ראייתה צמודה לממד חינוכי־הסברתי, וכלל הבעתה פראגמטית וענייינית. בכל יצירה היא מיחסת מקום חשוב לאישיותו של המחבר ולפרטים ביוגרפיים, שיש בהם להאיר את דרכו ואת עלילות גיבוריו; בכל הבעיות והמאבקים של הדמויות, עם עצמן ועם סביבתן, היא מוצאת סימוכים מתולדות חייו וממערכי קיומו של הסופר.

ענין מיוחד יש לה בגישתו של הסופר למדעים המדויקים של זמנו; בכך היא רואה כעין אמת־מידה למוד בה את שיעור־קומתו

* גיטה אבינור: הפורטת על הפסנתר הכחול / מאמרים בבקורת הספרות; מפעל סופרי חיפה ע"י הוצאת פינת הספר, חיפה, 1975; 261 עמ'.